

TWOJE TYCHY

BEZPŁATNY
TYSKI
TYGODNIK
MIEJSKI

nr 32/820

3 Edukacja w remoncie
Pełną parą prowadzone są wakacyjne remonty w tyskich placówkach oświatowych.

9 W kręgu Mistrza Dudy-Gracza
W Tichauer Art Gallery otwarto kolejną wystawę związaną z Jerzym Dudą-Graczem.

14 GKS na czele tabeli!
Po trzech z rzędu zwycięstwach piłkarze GKS Tychy usadowili się na fotelu lidera I ligi.

4 SIERPANIA UCZESTNIKÓW 80. WYŚCIGU KOLARSKIEGO TOUR DE POLOGNE MOGLI NA NASZYCH ULICACH DOPINGOWAĆ MIESZKAŃCY MIASTA.

TOUR PRZEMKNAŁ PRZEZ TYCHY

STRONA 4

KLICZKO ODWIEDZI TYCHY?

W minionym tygodniu na Stadionie Zimowym odbyła się konferencja prasowa, podczas której prezydenci Tychów, Sosnowca i Oświęcimia poinformowali o wspólnej organizacji międzynarodowej imprezy hokejowej pod nazwą „Turniej Czterech Prezydentów”. Tym czwartym, z oczywistych przyczyn nieobecny na konferencji, jest mer Kijowa Witalij Kliczko.

STR. 3

TRUDNA ADAPTACJA

Pod koniec ubiegłego roku Miasto Tychy kupiło od Orange Polska SA nieruchomość położoną przy al. Jana Pawła II 38-40 i ul. Orzeszkowej 15, czyli dawny budynek Telekomunikacji. Za prawo użytkowania wieczystego nieruchomości o łącznej powierzchni ponad 1 ha i 2 budynki zapłacono 9,9 miliona złotych. W budynkach powstaną nowe mieszkania dla mieszkańców naszego miasta. Termin składania ofert na opracowanie dokumentacji projektowej przesunięto – ze względu na zapytania oferentów – na 9 sierpnia.

STR. 4

WE WRZEŚNIU OTWIERAMY!

Zakończyła się inwestycja rozpoczęta w styczniu 2022 roku w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Tychach. Projekt zakładał dobudowanie parterowego skrzydła budynku OREW przy al. Niepodległości o powierzchni ponad 1600 metrów kwadratowych. Prace modernizacyjne samego ośrodka to największa i najważniejsza inwestycja oświatowa realizowana w mieście. Uroczyste otwarcie odbędzie się 7 września tego roku.

STR. 5

reklama

PAPRYCIOSA
PIZZA PROMENADA
Włoska pizza PAPRYciosa
w całorocznej PROMENADZIE z widokiem na Paprocany

Zamawiaj na www.papryciosa.pl
i przez aplikację.

Zamówienia telefoniczne pod numerem

665 00 55 00

Dostawa GRATIS od 100 zł!*

Dowozimy na terenie całego miasta
włącznie ze strefą ekonomiczną.

* szczegóły na www.papryciosa.pl

DYŻUR REPORTERA

e-mail: redakcja@twojetychy.pl

tel. 789 069 424

Na Państwa telefony czekamy
we wtorek w godz. 9.30 – 15.30

UWAGA CZYTELNICY!

W związku z przypadającym 15.08 świętem, następne wydanie tygodnika „Twoje Tychy” pojawi się w punktach dystrybucyjnych już W PONIEDZIAŁEK, 14 sierpnia. Zapraszamy do lektury.

KRONIKA POLICYJNA

◆ **2 SIERPNI OKOŁO GODZINY 15.50** dyżurny otrzymał zgłoszenie z prośbą o zabezpieczenie dla załogi Lotniczego Pogotowia Ratunkowego lądowiska przy Wodnym Parku Tychy na ul. Sikorskiego. W obiekcie zasłabła kobieta przebywająca w wodzie. Wyszła z basenu z pomocą ratowników, którzy natychmiast podjęli interwencję. Następnie, wciąż przytomna kobieta została przewieziona wózkami inwalidzkimi do dyżurki, gdzie opiekę nad nią przejęli wezwani ratownicy Pogotowia Ratunkowego. Do działań zadysponowane zostały: motoambulance WPR Katowice, zastęp JRG Tychy oraz straż miejska i policja. Niestety, pomimo wysiłku ratowników nie udało się uratować życia ok. 67-letniej kobiety.

◆ **TEGO SAMEGO DNIA PÓŹNIEJ, OKOŁO GODZINY 20.30** dyżurni otrzymali zgłoszenie o nieprzyjemnym zapachu na klatce schodowej w budynku wielorodzinnym przy ul. Nałkowskiej. Podjęta została decyzja o wejściu do mieszkania przy użyciu drabiny mechanicznej. Policjant z kosza drabiny mechanicznej dostał się do wnętrza mieszkania gdzie ujawnił zwłoki lokatora w stanie rozkładu.

◆ **3 SIERPNI WCZESNYM RANKIEM DYŻURNY OTRZYMAŁ ZGŁOSZENIE O POTRĄCENIU OSOBY PRZEZ POCIĄG** na torach kolejowych w rejonie ul. Myśliwskiej w dzielnicy Żwaków. Po przybyciu na miejsce zgłoszenia okazało się, że do potrącenia doszło kilkaset metrów wcześniej w rejonie ul. Żorskiej. Ratownicy udali się w to miejsce, gdzie ujawnione zostało ciało mężczyzny. Niestety, obrażenia, których doznał, okazały się śmiertelne w skutkach. Ze wstępnych ustaleń pracujących na miejscu policjantów wynika, że do potrącenia doszło na tzw. „dzikim przejściu”. Maszynista w chwili zdarzenia był trzeźwy.

◆ **W OSTATNICH DNIACH DOSZŁO RÓWNIŻ DO KRAJDZIEŻY.** Nieznany sprawca na ul. Morcinka po uprzednim wybiściu szyby dostał się do wnętrza samochodu i skradł panel dotykowy. Na ul. Towarowej z otwartej szafki pracowniczej dokonano kradzieży zegarka o wartości 200 zł oraz pieniędzy w kwocie 1100 zł. Z kolei na ul. Elfów nieznany sprawca, podając się za pracownika banku, wprowadził w błąd, a następnie wyłudził pieniądze w kwocie 9800 zł. Osoby posiadające jakiegokolwiek informacji na temat opisanych wyżej zdarzeń, proszone są o pilny kontakt telefoniczny (47 855 12 00) lub osobisty z Komendą Miejską Policji w Tychach.

◆ **5 SIERPNI DYŻURNY KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI** otrzymał zgłoszenie o niebezpiecznie wiszącym złamanym konarze na jednym z drzew na terenie placu Baczyńskiego. Na miejsce zgłoszenia zadysponowany został jeden z podległych patroli. Po przybyciu na miejsce policjanci potwierdzili zgłoszenie i powiadomili o zagrożeniu dyżurnego straży pożarnej. Do działań strażacy wyjechali dwoma zastępami. Miejsce zgłoszenia zostało zabezpieczone, a strażacy z kosza drabiny mechanicznej, przy użyciu pilarki łańcuchowej, usunęli zagrożenie. Działania na miejscu trwały około godziny. **MN**

BOHATER TYGODNIA

CHŁOPAK Z CZERWONYCH GOLFÓW

GRZEGORZ SZYMCZUK SWOIMI PASJAMI MÓGŁBY OBDZIELIĆ KILKA OSÓB.

JAKIŚ CZAS TEMU FILIA NR 5 MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ ZORGANIZOWAŁA SPOTKANIE Z GRZEGORZEM SZYMCZUKIEM. WYDARZENIE ODBYŁO SIĘ W CYKLU „BIBLIOTEKA Z PASJĄ”, ALE NIKT SIĘ NIE SPODZIEWAŁ, ŻE JEGO BOHATER PASJI MA AŻ TYLE...

Grzegorz Szymczuk pochodzi z Kudowy-Zdroju, ale od wielu lat mieszka w Tychach i tutaj cieszy się zasłużoną emeryturą. Jego „zanurzenie w kulturze” ma swoje początki jeszcze na Dolnym Śląsku. – Pierwsza była muzyka – opowiadał uczestnikom spotkania. – To były lata 60 ub. wieku, gdy folk i muzyka rockandrollowa zaczęła być emitowana w radiu. Mnie, młodego wtedy człowieka, bardzo to zainteresowało; do tego stopnia, że postanowiłem sobie kupić gitarę. Wtedy moda była na skrzypce, pianino, ale nie gitarę. W całej Kudowie nie było nikogo, kto grał na tym instrumencie, więc nawet nie miał mi kto pokazać, jak mam sobie go nastroić... Ale gitarę miałem!

Dopiero w czasie służby wojskowej udało się panu Grzegorzowi jakoś określić swój ulubiony instrument do tego stopnia, że po wyjściu z wojska skrzyknął paru kolegów i założył amatorski zespół. – W mieście nie było wtedy żadnych grup grających muzykę młodzieżową, więc my z naszymi wersjami przebojów Czerwonych Gitar byliśmy niejako prekursorami takiej działalności.

Ze względu na sceniczny anturaz zespół nazywał się Czerwone Golfy i z biegiem czasu zaczął być rozpoznawalny w całym powiecie kłodzkim. – Zgłosiliśmy się pewnego razu do Giełdy Pio-

Grzegorz Szymczuk podczas spotkania w bibliotece nie tylko opowiadał, ale i prezentował swój artystyczny kunszt.

senki Młodzieżowej, a tam trzeba było już prezentować swoje piosenki – wspomina. – Zaczęłem więc komponować muzykę do wierszy moich ulubionych poetów, m.in. Staffa, co zaowocowało po pewnym czasie główną nagrodą Giełdy.

Ze swego rodzinnego miasta Grzegorz Szymczuk trafił za pracą do Bierunia, gdzie w tamtejszym domu kultury stworzył zespół muzyczny i uczył dzieci muzyki; a potem do Tychów, gdzie zaraził się kolejną pasją. – Pracowałem w szkole zawodowej, po pracy dawałem lekcje muzyki i potrzebowałem jakiegoś odprężenia po pracy. W ten sposób zacząłem fotografować – mówi.

– Najpierw z balkonu uwieczniałem piękne zachody słońca, potem były spacerki po Paprocach, aparat zabierałem też na górskie wędrowki w Beskidy i tak powstała całkiem pokaźna kolekcja zdjęć, docenianych też na przelotnych konkursach.

Gdy 25 lat temu przeszedł na emeryturę, zastanawiał się, czym też teraz wypełnić wolny czas. I wymyślił. – Podczas spaceru po lesie znalazłem jakąś gałąź, zabrałem ze sobą do domu i zacząłem coś tam dłubać. Tak się zaczęła moja kolejna pasja: rzeźbiarstwo – wspomina Grzegorz Szymczuk. – Specjalizuję się w świątkach, których powstało w mojej piwnicy bardzo dużo.

Ale fascynacja sztuką barokową spowodowała, że zacząłem też tworzyć z drewna ołtarze. Swój pierwszy zrobiłem ze starego... biurka moich dzieci, a w czasie pandemii udało mi się wykonać replikę ołtarza z mojego kościoła w Kudowie.

Jakby tych pasji było mało, Grzegorz Szymczuk realizuje się też aktorsko, wcielając się m.in. w Hansa Christiana Andersena podczas organizowanych przez MBP „Nocy z Andersenem”, organizuje koncerty w klubach TSM „Oskard” i w kościołach, jest inicjatorem powstania artystycznego „Klubu 55+”, realizuje widowiska słowno-muzyczne, interesuje się biografią... **WW**

reklama

Latem ciesz się słuchaniem

www.radioem.pl

RADIO
eM

1 0 7, 6 F M

W wakacje kręcimy się z mikrofonem Radia eM po świecie i po regionie. Słuchaj i wygrywaj vouchery do kina, parków rozrywki i restauracji.

Dyżurny otrzymał zgłoszenie z prośbą o zabezpieczenie dla załogi Lotniczego Pogotowia Ratunkowego lądowiska przy Wodnym Parku Tychy

EDUKACJA W REMONCIE

NOWE PATIA, POSADZKI, DACHY ALE TEŻ PARK EDUKACYJNY.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w tyskiej dzielnicy Wartogłowice: W ramach prowadzonej inwestycji budowane są sale lekcyjne, pomieszczenia towarzyszące, sala gimnastyczna oraz kotłownia gazowa.

WAKACJE TO CZAS ODPOCZYNKU DLA DZIECI, W SZKOŁACH TRWAJĄ JEDNAK INTENSYWNE PRACE, BY PRZYGOTOWAĆ PLACÓWKI DO NOWEGO ROKU SZKOLNEGO.

Naprawy i remonty wykonywane są w kilku placówkach na terenie miasta. W sumie na remonty i inwestycje zaplanowane w okresie wakacyjnym w placówkach oświatowych w Tychach zostanie wydanych ok. 1,6 miliona złotych.

Prace na początku lipca rozpoczęły się w Przedszkolu nr 14 przy ul. Cyganerii. Za kwotę blisko 160 tysięcy złotych doposażony został plac zabaw. To drugi etap prac – w pierwszym, realizowanym w ubiegłym roku, wykonano m.in. demontaż starych urządzeń i nawierzchni, zamontowano 8 nowych urządzeń oraz cztery ławki.

W Przedszkolu nr 6 przy ul. Konecznego zostanie wykonany remont schodów ewakuacyjnych, a w Przedszkolu nr 21 przy ul. Zelwerowicza remont sal przedszkolnych i klatki schodowej. W tej ostatniej placówce wykonana zostanie także modernizacja szybu windowego.

Wymiana drewnianej podłogi w pomieszczeniach pracowni stolarskiej zostanie przeprowadzona w Zespole Szkół nr 5 przy ul. Edukacji. Remonty zaplanowano także w Szkole Podstawowej nr 1 przy pl. Wolności 4, gdzie za kwotę blisko 300 tysięcy złotych prowadzony jest remont pomieszczeń wraz z rozdziałem instalacji przeciwpożarowej.

Ponadto w Szkole Podstawowej nr 7 trwa remont posadzki i korytarza, w SP nr 5 budowa parku

edukacyjnego w ramach Budżetu Obywatelskiego, w I LO zagospodarowanie patiiów, a w Zespole Szkół Muzycznych prowadzona jest ich modernizacja.

Trwają również intensywne prace w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 przy ul. Cmentarnej w Tychach-Wartogłowcu. W ramach prowadzonej inwestycji wykonywana jest termomodernizacja istniejących budynków i malowanie budynku przedszkola. Budowane są sale lekcyjne, pomieszczenia towarzyszące, sala gimnastyczna oraz kotłownia gazowa. Na budynku pojawią się instalacje fotowoltaiczne, obok - urządzenia do magazynowania wody deszczowej, nowa wiata śmieciowa, a także zdemontowana wcześniej wiata rowerowa. Zakończenie prac planowane jest do września 2024 roku.

MN ●

zdjęcia: Piotr Półnacki

Międzynarodowy turniej z inicjatywy prezydenta Andrzeja Dziuby.

KLICZKO ODWIEDZI TYCHY?

W minionym tygodniu na Stadionie Zimowym odbyła się konferencja prasowa, podczas której prezydenci Tychów, Sosnowca i Oświęcimia poinformowali o wspólnej organizacji międzynarodowej imprezy hokejowej pod nazwą „Turniej Czterech Prezydentów”. Tym czwartym, z oczywistych przyczyn nieobecny na konferencji, jest mer Kijowa Witalij Kliczko.

– W trakcie ostatnich mistrzostw świata w hokeju na lodzie ukraińska delegacja zorganizowała spotkanie dla innych federacji. Tam właśnie odbyły się pierwsze rozmowy na temat turnieju. Prezes aktualnego mistrza Ukrainy Sokoła Kijów zapytał, czy jego drużyna mogłaby decydujący moment okresu przygotowawczego odbyć w Polsce. Oczywiście odpowiedziałem, że z przyjemnością ugościmy drużynę z Ukrainy. Następnie zadzwoniłem do prezydenta Arkadiusza Chęcińskiego i ustaliliśmy, że Sokoły będą trenowały w Sosnowcu i Tychach. Rozmawialiśmy

też z władzami Oświęcimia i tak narodził się pomysł turnieju. Dodatkowo rozmawialiśmy z Witalijem Kliczko i nie jest wykluczone, że mer Kijowa również nas w sierpniu odwiedzi – powiedział prezydent Tychów Andrzej Dziuba.

Turniej odbędzie się w dniach 23-25 sierpnia na trzech lodowiskach. Na Stadionie Zimowym odbędą się dwa spotkania: 23.08 GKS Tychy zagra z Unią Oświęcim, a 25.08 tyszanie podejmą 14-krotnego mistrza Ukrainy, zespół Sokoła Kijów. Wstęp na lodowisko przy ul. de Gaulle'a będzie bezpłatny.

WW ●

Tomasz Gonsior

Konferencja prasowa na Stadionie Zimowym, od lewej: kapitan GKS Filip Komorski, prezes spółki Tyski Sport Krzysztof Woźniak oraz prezydenci - Sosnowca Arkadiusz Chęciński, Tychów Andrzej Dziuba i Oświęcimia Janusz Chwierut.

FLASH

GODZINA W.

Tomasz Pielka

Pomimo deszczu i niesprzyjającej pogody tyszanie na placu Baczyńskiego oddali hołd bohaterom poległym podczas Powstania Warszawskiego, którego w minionym tygodniu obchodziliśmy 79. rocznicę. O godzinie 17 w mieście na ich cześć zawyły syreny alarmowe, zaś na wspomnianym placu zebrało się kilkadziesiąt osób, które rozwinęły stumetrową flagę państwową. Środowiska związane z kibicami GKS Tychy zorganizowały oprawę pirotechniczną. Odśpiewano hymn Polski i wzniesiono okrzyki „Cześć i chwała bohaterom”. MN ●

reklama

IV KIERMASZ MIODU

- 🐝 Pszczelarze z całego kraju
- 🐝 Miody z regionalnych pasiek i barci
- 🐝 Kosmetyki miodowe
- 🐝 Pyłek, pierzga, mleczko pszczele
- 🐝 Produkty ekologiczne
- 🐝 Warsztaty edukacyjne z pasieką
- 🐝 Konkurs - do wygrania domek dla owadów

1-2 września 2023

Tychy
Piłsudskiego 8

WE WRZEŚNIU OTWIERAMY!

PRACE BUDOWLANE W OŚRODKU REHABILITACYJNO-EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZYM ZOSTAŁY ZAKOŃCZONE.

Większość nowych pomieszczeń w dobudowanej części Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego jest już urządzona.

ZAKOŃCZYŁA SIĘ INWESTYCJA ROZPOCZĘTA W STYCZNIU 2022 ROKU W OŚRODKU REHABILITACYJNO-EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZYM W TYCHACH. PROJEKT ZAKŁADAŁ DOBUDOWANIE PARTEROWEGO SKRZYDŁA BUDYNKU OREW PRZY AL. NIEPODLEGŁOŚCI O POWIERZCHNI PONAD 1600 METRÓW KWADRATOWYCH. ZNAJDUJĄ SIĘ TUTAJ M.IN.: GABINETY LEKARSKIE, SALE DO REHABILITACJI, STREFA RELAKSACYJNA, GABINET HYDROTHERAPII, KUCHNIA TRENINGOWA, PRACOWNIE WARSZTATOWE ORAZ POMIESZCZENIA TECHNICZNE I GOSPODARCZE. PRACE MODERNIZACYJNE SAMEGO OŚRODKA TO NAJWIĘKSZA I NAJWAŻNIEJSZA INWESTYCJA OŚWIATOWA REALIZOWANA W MIEŚCIE. UROCZYSTE OTWARCIE ODBĘDZIE SIĘ 7 WRZEŚNIA TEGO ROKU.

W wyniku jej realizacji powstał nowoczesny i bardzo dobrze wyposażony obiekt o podwyższonym standardzie, np. w „pokoju wyciszeń” znalazły się już pufy, kolumna świetlna, tapczan, a sale i pokoje całodobowej opieki wytechnieniowej wyposażone są już prawie we wszystkie potrzebne sprzęty.

JESZCZE TYLKO NOTARIUSZ...

– Otrzymaliśmy już protokół odbioru oraz decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu. Przekazano nam także wszystkie klucze do nowych pomieszczeń i wykaz zainstalowanego wyposażenia. W tej chwili oczekujemy na podpisanie aktu notarialnego o ustanowieniu prawa użytkowania – mówi zastępczyni dy-

rektora do spraw finansowych tyskiego OREW-u Bożena Kimla. – W czasie remontu ośrodek działał jak zawsze. To było dla wszystkich wielkie wyzwanie, zwłaszcza przy spiętrzaniu się obowiązków. Natomiast podczas okresu wakacyjnego podzieliśmy naszych podopiecznych na grupy: lipcową i sierpniową. Wraz z otwarciem nowej przestrzeni rozpoczną się zajęcia dla dorosłej młodzieży w ramach Świetlicy Terapeutycznej, która aktualnie mieści się w parafii św. Benedykta. Docelowo zwiększymy ich liczbę o 100%, ale nastąpi to sukcesywnie i pierwsze osoby zostaną przyjęte już w okolicach nowego roku. Niestety, nawet po rozbudowie ośrodka, wciąż nie będziemy w stanie zapewnić pomocy wszystkim potrzebującym, dlatego zwracamy się do rodziców i opiekunów o cierpliwość. Przyjmujemy tyłu podopiecznych, ilu będziemy w stanie zapewnić pomoc na profesjonalnym poziomie. W Świetlicy Terapeutycznej przy parafii św. Benedykta na liście oczekujących są 23 osoby. Rejestr prowadzono na długo przed tym, zanim pojawił się pomysł rozbudowy naszego ośrodka. Wciąż dopisywane są nowe osoby. Cieszymy się, że dzięki inwestycji Urzędu Miasta Tychy już niedługo będziemy w stanie przyjąć część osób znajdujących się na liście – dodaje zastępczyni dyrektora.

WIĘCEJ MOŻLIWOŚCI

Rozbudowa ośrodka pozwoli na zwiększenie możliwości realizowania zadań statutowych OREW. Część nowo wybudowanych sal przeznaczona zostanie na realizację zajęć fizjoterapeutycznych, a także terapię z psychologiem, logopedą, pedagogiem oraz spotkania w gabinecie lekarskim. – W nowej części będzie funkcjonował Punkt Wczesnej Interwencji, gdzie przyjmowane są dzieci w wieku do 7 lat

potrzebujące pomocy. W takim punkcie lekarz przeprowadza badania i kwalifikuje na terapię. Dzięki temu dziecko trafia do odpowiedniego specjalisty w zależności od schorzenia. Naszym zadaniem jest też nauka samodzielności podopiecznych, tak aby nasi wychowankowie mogli chociaż w niewielkim stopniu odciążyć rodziców. Ograniczenie i niwelowanie ich niepełnosprawności jest chyba naszym najważniejszym celem. W nowej części będziemy dysponować m.in. dobrze wyposażonym pomieszczeniem kuchennym, gdzie przeprowadzimy warsztaty kulinarne. Potrzebni są jednak nowi pracownicy. Zapraszamy do współpracy nauczycieli oligofrenopedagogów i logopedę z uprawnieniami oligofrenopedagoga. Zapraszamy chętnych absolwentów szkół pedagogicznych na rozmowy – przypomina wicedyrektor Kimla.

PODWÓJNY JUBILEUSZ I OTWARCIE

Warto przypomnieć, że OREW prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną ma już 30 lat, zaś samo stowarzyszenie skończy w tym roku 60 lat. Uroczystości jubileuszu i otwarcia rozpoczną się od mszy świętej, po której odbędzie się poczęstunek dla wszystkich gości. – Nie chcemy psuć niespodzianki, ale zaprosiliśmy wykonawców, którzy zapewnią niezapomnianą oprawę artystyczną. Oczywiście wystąpią też nasi wychowankowie zarówno OREW-u jak i Świetlicy Terapeutycznej, którzy przejawiają liczne talenty.

Podsumowując, w nowej części znajdzie się Świetlica Terapeutyczna, Oddział Rewalidacyjno-Wychowawczy, Punkt Wczesnej Interwencji i Fizjoterapia. – Dotychczas zmagaliśmy się z uporczywym brakiem miejsca. Często realizowaliśmy zadania w ciasnocie i zawsze marzyliśmy o więk-

szym komforcie dla naszych wychowanków. Teraz to się zmieni i będziemy mogli świadczyć kom-

pleksową pomoc na najwyższym poziomie, poszerzając i wzmacniając wsparcie dla dzieci, mło-

dzieży i dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin. **MN** ●

Kompania Wolontariuszy od lat działa na terenie naszego miasta.

WYSPRZĄTALI OREW

Kompania Wolontariuszy czyli pracownicy tyskiej Kompanii Piwowskiej w minionym tygodniu odwiedzili Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, by pomóc w posprzątaniu świeżo wybudowanej części ośrodka oraz by posadzić ozdobne rośliny. Akcja została sfinansowana ze środków Kompanii Piwowskiej.

– W naszej firmie wolontariusze rozpoczęli swoje działania już na początku tego wieku – mówi Małgorzata Wałędzińska-Półtorak, kierownik ds. projektów zrównoważonego rozwoju w Kompanii Piwowskiej. – Początkowo działaliśmy pod nazwą Ekipa Świętego Mikołaja i jak nietrudno się domyślić,

pomagaliśmy potrzebującym w okresie bożonarodzeniowym. Potrzeb lokalnych było wiele, więc szybko zmieniliśmy działanie na całoroczne jako Ekipa nie tylko od Święta. W 2011 roku zmodyfikowaliśmy nasze podejście na współpracę z partnerami, głównie z sektora NGO, jako Kompania Wolontariuszy. Przyłączyliśmy się też do Szlachetnej Paczki i corocznie tworzymy około 60 zespołów, pomagając tyłu właśnie rodzinom i osobom samotnym. Przez ten czas zaangażowaliśmy się w niezliczoną liczbę projektów. Przede wszystkim wspomagamy społeczność lokalną, ale też udzielamy się w akcjach promujących ekologię, jak chociażby podczas ostatnie-

go Dnia Ziemi, kiedy to w parku przy ul. Burschego posadziliśmy „smogożerne” drzewa i krzewy. Każdy z naszych pracowników może założyć projekt na platformie Kompanii Wolontariuszy i stać się jego koordynatorem. Każdy pracownik, zgodnie z regulaminem wolontariatu, jest również uprawniony do tego, aby dwa dni w ciągu roku poświęcić na udział w projektach wolontaryjnych. Są to oczywiście dni płatne – dodaje.

Kompania Wolontariuszy działa nie tylko we wszystkich miastach, gdzie swoje browary czy siedzibę ma KP. Akcje odbywały się m.in. w Biebrzańskim Parku Narodowym czy w wałbrzyskim Zamku Książ. **MN** ●

W minionym tygodniu wolontariusze z Kompanii Piwowskiej pracowali na terenie nowo wybudowanej części OREW przy al. Niepodległości.

TYSKI INFORMATOR SAMORZĄDOWY

NR 22/768

TYCHY

DOBRE
MIEJSCE

104. ROCZNICA WYBUCHU I POWSTANIA ŚLĄSKIEGO

15 SIERPNI 2023

URBANOWICE

15.00 – złożenie kwiatów przy pomniku poświęconym powstańcom i pomordowanym przez okupanta niemieckiego przy ul. Głównej

PAPROCANY

16.15 – złożenie kwiatów przed tablicą upamiętniającą wybuch powstania przy ul. Paprocańskiej 156

17.00 – msza święta w intencji powstańców śląskich w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa

18.00 – *Kwiaty dla Polski* – koncert pieśni patriotycznych i powstańczych w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w wykonaniu:
Piotr Rachocki – tenor
Bogusław Seweryn – akordeon
Kornelia Stefaniuk – flet

IMPREZA TOWARZYSZĄCA:

X Miejski Rajd Rowerowy *Śladami Powstańców Śląskich* organizowany w dniu 15.08.2023 r. przez Klub Turystyki Kolarskiej GRONIE w Tychach
Szczegóły: www.gronie.org

17 SIERPNI 2023

CZUŁÓW

17.00 – msza święta w kościele pw. Krzyża Świętego w Tychach i przemarsz do Pomnika Powstańców Śląskich przy ul. Katowickiej

18.15 – złożenie kwiatów przy Pomniku Powstańców Śląskich przy ul. Katowickiej

ZAPRASZAM

Andrzej Dziuba

Prezydent Miasta Tychy

MIEJSKIE
CENTRUM
KULTURY
W TYCHACH

RADA OSIEDLA
PAPROCANY

RADA OSIEDLA
JAROSZOWICE-URBANOWICE-WYGORZELE

POMOC W KAŻDEJ SYTUACJI

OIK ZAPRASZA DO GRUPY WSPARCIA W CZASIE KRYZYSU.

OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TYCHACH OD 27 CZERWCA PROWADZI GRUPĘ SAMOPOMOCOWĄ DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH KRYZYSEM PSYCHICZNYM I POTRZEBUJĄCYCH POMOCY W TRUDNYCH ETAPACH ŻYCIA.

Pomysł na uruchomienie takiej formy pomocy wziął się z faktu, iż od kilku lat funkcjonuje grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.

– Żeby nie zamykać się tylko na jedną konkretną kategorię osób potrzebujących, pomyśleliśmy, że wyjdziemy do mieszkańców naszego miasta z ofertą, która skierowana będzie do szerszego grona – mówi Anna Stankiewicz-Kmieć, kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS. – Kryzys to nie tylko przemoc, to też inne problemy i sytuacje, z którymi trudno sobie poradzić. Chcemy, aby możliwość skorzystania z pomocy miała każda osoba. Powody zgłoszenia mogą być różne, jednak łączy je chęć przywrócenia równowagi i otrzymania wsparcia. W miłej i bezpiecznej atmosferze, przy kawie czy herbacie, w obecności psychologa członkowie grupy mogą porozmawiać i podzielić się z innymi swoimi problemami i swoim doświadczeniem – dodaje.

WSPARCIE, WIEDZA I ZASOBY WŁASNE

Uczestnictwo w grupie zapewnia wsparcie emocjonalne i wiedzę jak radzić sobie w trudnych momentach swojego życia, odkryć własne zasoby, wzmocnić poczucie swojej wartości i nabrać sił do podjęcia istotnych zmian w życiu. Obok wsparcia w ramach indywidualnych konsultacji, grupowa forma pracy stanowić może cenne uzupełnienie w procesie wychodzenia z kryzysu. Miejscem spotkań jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Nowokościelnej 27.

Do udziału w grupie wsparcia dla osób w kryzysie w roku 2021 zgłosiło się 7 osób. W okresie od września do grudnia odbyło się 6 spotkań. W roku ubiegłym z tej formy pomocy skorzystało 6 osób, odbyło się 7 spotkań. Grupa ma charakter otwarty, można do niej dołączyć na każdym etapie jej trwania.

– Obecnie cały czas trwa nabór i cały czas czekamy na osoby, które zdecydują się na taką właśnie formę pracy. Aby móc wziąć udział w spotkaniach, należy skontaktować się z naszym ośrodkiem osobiście lub telefonicznie, dzwoniąc pod nr 32 227 05 75 lub 887 468 793 i umówić się na rozmowę indywidualną z psychologiem – poleca pani kierownik.

KRYZYS JAKO CZĘŚĆ EGZYSTENCJI LUDZKIEJ

Kryzys jest czymś, co jest nieodłączną częścią ludzkiej egzystencji. Pojawia się w różnych etapach czy sytuacjach związanych z doświadczaniem, rozwojem czy zmianą, które wpisane są w życie ludzkie. Aktualnie w obliczu wydarzeń związanych z przeżyty pandemią, trwającą wojną na Ukrainie czy inflacją śmiało można przyznać, że widzimy lub czujemy i na różne sposoby przeżywamy kryzys, w jakim się znaleźliśmy.

– Zgłaszają się do nas osoby, które doświadczają przemocy lub są jej świadkami, jak i te które straciły bliskich, gdy dotyka je choroba, kryzys osobisty czy traumatyczne, trudne przeżycia. Kiedyś pomoc psychologiczna była raczej tematem tabu, łączono ją z problemami psychicznymi i odbierano bardziej opresyjnie. Nie traktowano jej jako formy wsparcia. Dzisiaj, co zauważają nasi psycholodzy, żyje się inaczej, zwiększa się świadomość ludzi na temat zdrowia psychicznego coraz więcej osób zgłasza się po pomoc, korzysta z psychoterapii, leczą się psychiatrycznie

i potrafi o tym rozmawiać. Pojęcie kryzysu jest bardzo obszerne. My podchodzimy do każdego w sposób indywidualny zapoznając się z perspektywą i przeżywaniem, co staje się wyznacznikiem podejmowanych działań – tłumaczy Anna Stankiewicz-Kmieć.

Działania ośrodka są, mówiąc językiem technicznym, „multi-funkcyjne”, tzn. oprócz wsparcia psychologicznego, oferuje on schronienie dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wsparcie socjalne. Pracownicy nawiązują współpracę z innymi instytucjami pomocowymi na terenie miasta, co pozwala na holistyczne podejście do obszarów, nad którymi warto pracować.

W tym roku przeprowadzono warsztaty dla seniorów „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych i wsparcie w kryzysie”; psycholog ośrodka odwiedził w tej sprawie Dzielny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” i kluby seniora na terenie miasta. – Szczególnie czujni staramy się być na sytuację dzieci. Dzięki włączeniu się naszej gminy na projekt „Dziecko w Centrum” i dzięki przychylności Prezydenta Miasta Tychy i zarządzenia jakie funkcjonuje od 16 marca 2023 r. udało się nam przeszkolić pedagogów a tyskie szkoły zaczęły wprowadzać standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Nasz ośrodek jest merytorycznym liderem we wsparciu przy realizacji działań zmierzających do tego, aby bezpieczeństwo i jasne zasady postępowania w przypadku zagrożenia najmłodszych członków naszego społeczeństwa były na pierwszym miejscu. Na koniec chciałabym zaznaczyć, iż pomoc świadczona przez nasz ośrodek jest nieodpłatna i podkreślić, że może z niej skorzystać każda osoba będąca w trudnej, kryzysowej sytuacji – dodaje Anna Stankiewicz-Kmieć.

MN ●

WAKACYJNY PÓŁMETEK

ROZRYWKA I NAUKA DLA DZIECI PODCZAS WAKACJI

DZIECI SPĘDZAJĄCE WAKACJE W TYCHACH MAJĄ OKAZJĘ SKORZYSTAĆ Z ROZRYWEK I CIEKAWYCH AKTYWNOŚCI. PÓŁKOLONIE STANOWIĄ ALTERNatywę DLA TRADYCYJNYCH OBOZÓW LETNICH. ORGANIZOWANE SĄ M.IN. PRZEZ MIEJSKIE CENTRUM KULTURY, WODNY PARK TYCHY, SPÓŁDZIELNIĘ MIESZKANIOWĄ „OSKARD”, AKADEMIE PIŁKI NOŻNEJ SMS TYCHY, MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY NR 2 ORAZ MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI.

Dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta kluby Miejskiego Centrum Kultury w Tychach (w Urbanowicach i Wilkowyjach) zaproponowały zajęcia i warsztaty artystyczne, zajęcia z lego i robotyki, drukowanie 3D, kino oraz wycieczki. Dzieciaki m.in. wybrały się do Muzeum Zamek w Oświęcimiu czy Muzeum Etnograficznego w Chorzowie.

LOKALNIE I REGIONALNIE

– Pierwszy turnus mieliśmy już w czerwcu. Jeżeli chodzi o program, to mieliśmy warsztaty drukowania 3D, warsztaty surwiwalu, również z lego i robotyki oraz zajęcia artystyczne. Robiliśmy też ekologiczne świece. Każdy

z uczestników wybierał sobie własne zapachy i kolory – relacjonuje Alina Bachara, kierownik Klubu MCK Wilkowyje. – Jeśli chodzi o wycieczki, byliśmy w Muzeum Światła i Koloru w Gliwicach. Odwiedziliśmy Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Tychach. Tutaj mieliśmy spotkanie ze strażą pożarną, podczas którego dzieci nauczyły się udzielać pierwszej pomocy i jak się zachowywać bezpiecznie podczas wakacji. Często też wychodzimy do lasu, gdzie dzieci uczą się, jak zakładać swoje schrony z namiotów i tarp. Odwiedzamy również kino, gdzie zazwyczaj oglądamy bajki lub kino familijne – dodaje.

Podczas odpoczynku, który oferuje Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, najmłodszy mogą bawić się na basenie pod kontrolą ratowników, aktywnie spędzać czas na spacerach i w parkach rozrywki. Uczestnicy odwiedzili m.in. „Energylandię” w Zatorze czy Centrum Zabaw i Trampolin „HOPSA”, ale też lokalne atrakcje, jak chociażby „Rybaczkówkę” w Paprocianach.

Warto przypomnieć, że Teatr Mały w ramach programu Dzieciniec Teatralny przygotował w Pasażu Kultury Andromeda przestrzeń do spędzenia wolnego czasu, gdzie w każdą niedzielę prowadzone są tematyczne warsztaty, spotkania oraz

spektakle dla całych rodzin. Tyska Spółdzielnia Mieszkaniowa „OSKARD” zaoferowała wyjścia na basen i do kina, wycieczki piesze i autokarowe, warsztaty plastyczne, konkursy, turnieje, zajęcia na kręgielni czy pedagogiczne zabawy. Dzieci i młodzież w wieku od 8 do 15 lat w Wodnym Parku Tychy biorą udział w warsztatach pływania pod czujnym okiem doświadczonych instruktorów oraz w zajęciach z surfingu i lekcjach w Wodnej Akademii.

NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

Akademia piłki nożnej SMS Tychy zapewnia aktywny wypocznik pełen sportowych atrakcji. Zaplanowano dwa turnusy dla dzieci z roczników 2015-2010. Program obejmuje zajęcia sportowe, zabawy w parku linowym, wizyty w kinie oraz warsztaty z robotyki i 3D.

Dzięki MCK Tychy odbywają się też animacje dla dzieci w przestrzeniach miejskich. Takie akcje mają miejsce na Żwakowie oraz na osiedlu A. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji prowadzi zajęcia z zumbą dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Także Tyski Zakład Usług Komunalnych we współpracy z FitTyskie przyłączył się do organizacji zajęć na świeżym powietrzu (np. w parku Suble organizowane są zajęcia jogi).

VERONIKA PAKULENKO ●

Pomoc ze strony Ośrodka jest całkowicie bezpłatna i skierowana do szerokiego grona osób zmagających się z kryzysem.

reklama

**WOLNE LOKALE
W TYSKICH HALACH TARGOWYCH
PRZEZ PIERWSZE 6 MIESIĘCY
CZYNSZ 1 ZŁ
TEL. 601 371 347**

THT

TYSKIE HALE TARGOWE

Tychy

al. Piłsudskiego 8

OD
PONIEDZIAŁKU
DO
SOBOTY

W KRĘGU MISTRZA DUDY-GRACZA

PRACE BLISKO 70 ARTYSTÓW W TICHAUER ART GALLERY.

RÓWNOLEGLE Z DOSTĘPNĄ JUŻ OD KILKU TYGODNI WYSTAWĄ „POLSKIE LATO. DUDA-GRACZ U TICHAUERA”, GALERIA TICHAUER ART GALLERY ZAPRASZA NA NOWĄ WYSTAWĘ, ZATYTULOWANĄ „W KRĘGU DUDY-GRACZA. PLENER Z MISTRZEM”. SKUPIA ONA BLISKO 70 DZIEŁ ARTYSTÓW – PRZYJACIÓŁ I UCZNIÓW JERZEGO DUDY-GRACZA, JEDNEGO Z NAJZNAKOMITSZYCH POLSKICH MALARZY WSPÓŁCZESNYCH.

Wystawa „W kręgu Dudy-Gracza. Plener z Mistrzem”, współorganizowana z Batory Art Gallery, to spotkanie z dziełami 24 artystów – przyjaciół i uczniów Mistrza, związanych przede wszystkim z plenerami malarskimi.

Od 1987 roku profesor Jerzy Duda-Gracz organizował je w Mikołowie, Kamionie, Szczyrku, Łagowie i wielu innych miejscowościach, niemniej te pierwsze miały dla niego szczególne znaczenie i tam wielokrotnie wra-

cał. Spotkania w czasie plenerów były istotnymi momentami rozwoju twórczości własnej, ale także okazją do odkrywania i promowania talentów innych malarzy oraz przyszłych adeptów sztuki – czytamy w zaproszeniu na ekspozycję.

Profesor Jerzy Duda-Gracz był postacią niezwykle charyzmatyczną i liderem dla młodszych artystów, jak również autorytetem wśród artystów swojego pokolenia. Jego dzieła, pełne groteski i ironii, a zarazem tliwosci i nostalgii, z jaką malarz przed-

stawiał swoją epokę, starając się uchwycić pejzaże odchodzącego świata, a także sama osoba twórcy, były inspiracją dla najbliższych z jego kręgu. Wyrazem tego jest prezentacja kolekcji w galerii w Tychach. Zaproszenie przez profesora do udziału w plenerze oznaczało wejście do pierwszej ligi artystycznej. Wszyscy artyści związani z Dudą-Graczem, czyli jego grono przyjaciół i uczniów, to osoby szanowane w środowisku artystycznym, wyznaczające trendy wielu kierunków malarskich. Należą do nich: Alina Sibera, Renata Bonczar, Przemysław Lasak, Franciszek Starowieyski, Klejstut Bereźnicki, Paweł Kotowicz, Andrzej Kacperek, Krzysztof Pasztuła, Joanna Sierko-Filipowska, Ewa Kwaśniewska, Józef Panfil, Adrian Poloczek, Agata Poloczek, Halina Tymusz, Helena Zadrejko, Elżbieta Kuraj, Janusz Karbowiczek, Antoni Kowalski, Janusz Szpyt, Leszek Żegalski, Piotr Naliwajko, Bożena Dusseau-Łabędź, Beata Jurkowska, Andrzej Borowski.

Wielu z nich wzięło udział w wernisżu wystawy, który odbył się 4 sierpnia w galerii przy ul. Browarowej 21. Wystawa „W kręgu Dudy-Gracza. Plener z Mistrzem” będzie dostępna dla odwiedzających do 24 września br. w Tichauer Art Gallery w Tychach, w cenie biletu na wystawę „Polskie lato. Duda-Gracz u Tichauera”. **WW** ●

Muzyczny wieczór nad jeziorem.

JANTAR, DEMARCZYK I INNI

Cykl „Muzyczne Wieczory nad Jeziorem” cieszy się niesłabnącym powodzeniem u tyszan, którzy – gdy tylko dopisuje pogoda – licznie gromadzą się przed sceną, stawianą przez Miejskie Centrum Kultury na terenie Ośrodka Wypoczynkowego w Paprocańskich.

W drugi sierpniowy piątek, 11 sierpnia przy paprocańskiej plaży rozbrzmiewać będą największe polskie przeboje sprzed lat, które znamy z oryginalnego wykonania m.in. Alicji Majewskiej, Ireny Jarockiej, Grażyny Łobaszewskiej, Ewy Demarczyk, Anny Jantar czy Marka Grechuty i Se-

weryna Krajewskiego. W świat tych ponadczasowych wielkich hitów wprowadzi słuchaczy urodzona w Cieszynie pszczyńska Barbara Brody-Malon – wokalistka, aktorka i pedagog wokalny, absolwentka katowickiej Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego.

W koncercie „Najpiękniejsze piosenki z dawnych lat”, który tradycyjnie rozpocznie się o godz. 20, Barbarze Brody-Malon towarzyszyć będzie zespół muzyczny: pianista Grzegorz Kasperczyk, skrzypki Sebastian Malon i grający na instrumentach perkusyjnych Michał Żymelka. **WW** ●

Od 18 do 20 sierpnia kolejny festiwal szantowy.

NA TRZECH SCENACH

Będzie trwał trzy dni i odwiedzi trzy odległe od siebie miejsca w Tychach – mowa o kolejnej edycji festiwalu szantowego Port Pieśni Pracy, do którego rozpoczęcia odliczamy już dni.

Tegoroczny PPP rozpocznie w piątek, 18 sierpnia wieczorny koncert w Pubie pod Browarem przy ul. Katowickiej 9, podczas którego zaprezentują się m.in. takie tuzy pieśni żeglarskiej jak Ryczęce Dwudziestki, Cztery Refy

czy Atlantyda. Następnego dnia festiwal opanuje Dziką Plażę nad jeziorem Paprocańskim, gdzie do wykonawców z piątku dołączą także m.in. Męski Chór Szantowy „Zawisza Czarny” i gospodarze imprezy – Perły i Łotry.

Bardzo ciekawie zapowiada się niedzielne (20 sierpnia) spotkanie w Mediatece. W pierwszej części zaprezentowany zostanie musical szantowy „Captain WHO”, a drugą wypełni koncert finałowy z udziałem

czołowych artystów z kręgu pieśni mórz i oceanów.

Szczegółowy program tegorocznego Portu Pieśni Pracy zamieścimy na naszych łamach w następnym numerze. Teraz tylko informujemy, że wstęp na koncerty w Pubie pod Browarem i na Dzikiej Plaży jest wolny, natomiast wejściówki na koncert w Mediatece (w cenie 25 zł) nabywać można na platformie internetowej ticketmaster.pl. **WW** ●

Wśród gości Portu Pieśni Pracy znajdzie się zespół Atlantyda.

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCA dla kultury

8 SIERPNI, wtorek

GODZ. 16 – KRÓLESTWO ZABAWY – animacje dla dzieci w plenerze (plac zabaw w dzielnicy Żwaków, ul. Nowa)

9 SIERPNI, środa

GODZ. 16 – BAJKOTEKA – „Zaczarowany ołówek” – projekcja bajek z czasów PRL (MBP – Mediateka, al. Piłsudskiego 16)

10 SIERPNI, czwartek

GODZ. 11 – TECHNIKA I ZWINNOŚĆ, czyli padel dla początkujących – zajęcia sportowe dla dzieci w wieku 7-12 lat (korty klubu Padel Team, ul. Lawendowa 2)

GODZ. 16 – SZTUKA X MUZY – projekcja filmu „Zwycząjna dziewczyna” (MBP – Mediateka, al. Piłsudskiego 16)

11 SIERPNI, piątek

GODZ. 20 – MUZYCZNE WIECZORY NAD JEZIOREM: „Najpiękniejsze piosenki z dawnych lat” – koncert Barbary Brody-Malon z zespołem (Ośrodek Wypoczynkowy Paprocany)

12 SIERPNI, sobota

GODZ. 20.30 – KINO FREELOVE – plenerowa projekcja filmu „W trójkącie” (ogród Miejskiego Centrum Kultury, ul. Boh. Warszawy 26)

13 SIERPNI, niedziela

GODZ. 12 – DZIECINIEC TEATRALNY: projekcja filmu dla dzieci „Yakari i wielka podróż” (Pasaż Kultury Andromeda, pl. Baczyńskiego)

GODZ. 13.30 – DZIECINIEC TEATRALNY: „RzeknieMY” – rodzinne warsztaty plastyczne (Pasaż Kultury Andromeda, pl. Baczyńskiego)

12 SIERPNI GODZ. 20.30: KINO FREELOVE – PLENEROWA PROJEKCJA FILMU „W TRÓJKĄCIE”, OGRÓD MCK

WIĘCEJ NA WWW.KULTURA.TYCHY.PL

„BACIU, DZIADKU, OPOWIEDZ SWOIM WNUCZĘTOM”

BYĆ CIEKAWYM ŚWIATA, NIE TRACIĆ NADZIEI

„JEŚLI CHCESZ BYĆ NADZIEJĄ PRZYSZŁOŚCI MUSISZ PRZEJĄĆ POCHODNIĘ OD SWOJEGO DZIADKA I BABCY” – POWIEDZIAŁ PAPIEŻ FRANCISZEK PODCZAS ŚWIATOWYCH DNI MŁODZIEŻY W POLSCE W LIPCU 2016 ROKU. NA ŁAMACH ECHA W LATACH 2016-2018 UKAZYWAŁY SIĘ WYWIADY Z SENIORKAMI I SENIORAMI Z CYKLU „BACIU, DZIADKU OPOWIEDZ SWOIM WNUCZĘTOM”. POWSTAŁA Z NICH KSIĄŻKA, KTÓRA UKAZAŁA SIĘ WE WRZEŚNIU 2019 ROKU. WYWIADY CIESZYŁY SIĘ DUŻĄ POPULARNOŚCIĄ NIE TYLKO WŚRÓD LUDZI STARSZYCH, SIĘGALI PO NIE MŁODZI ODKRYWAJĄC W NICH RÓŻNE CIEKAWY, CZASAMI HISTORYCZNE RZECZY. NA PROŚBĘ TYSKIEJ RADY SENIORÓW WRACAMY DO ROZMÓW Z TYSKIMI SENIORAMI TYM RAZEM NA ŁAMACH TYGODNIKA TWOJE TYCHY W NADZIEI, ŻE BĘDĄ ONE WSPARCIEM NA TRUDNE CZASY.

Danuta Wencel

Po przedszkolu przyszedł czas na szkołę. Gdzie rozpoczął pan edukację?

– Ponieważ ojca wypuścili z więzienia, wróciliśmy z mamą do Starachowic i tam w wieku 7 lat rozpocząłem naukę w starym budynku szkolnym. Nie było łatwo na początku, bo musiałem się wkupić w tamtejsze środowisko. Były to tzw. uliczne bandy, z których każda miała swój rewir. W pobliżu były rozległe pola, łąki, lasy i rzeka Kamienna. Urządzaliśmy bitwy, budowaliśmy okopy i obrzucaliśmy się kamieniami. Raz mi się porządnie oberwało. Lubiłem się uczyć, dużo czytałem po nocach. Moją wychowawczynią była pani Imielowa, która pochodziła ze Wschodu. Uczyła nas języka polskiego i rosyjskiego. Z koleżanką Marylą często czytałem na głos przed całą klasą, do której uczęszczali m.in. Edward Imiela, późniejszy prezydent Starachowic i Jacek Ciepela, sławny lekarz w Warszawie, który znał łacinę i francuski. Dzięki niemu zacząłem się uczyć języków obcych. Mieszkali w bardzo dużym pięknym domu. W wieku 13 lat pomagałem ojcu budować nasz nowy, murowany dom. Podstawówkę ukończyłem z samymi bardzo dobrymi ocenami; oprócz śpiewu, którego nie lubiłem.

Jako humanista poszedł pan potem do liceum?

– Minąłem się z powołaniem i poszedłem do 5-letniego Technikum Mechanicznego w Starachowicach, gdzie musiałem się dużo uczyć. W tamtych czasach w Domu Kultury były organizowane różne konkursy czytelnicze i historyczne, w których brałem udział i dochodziłem do ścisłych finałów. Udało mi się ukończyć technikum, ale nie zostałem dopuszczony do matury z powodu... podpadnięcia obyczajowego. Mimo, że miałem ukończone 18 lat dostawałem naganę za udział w zabawie nocnej w Klubie Nauczyciela. Podobne kary były za palenia papierosów. Zostałem zawieszony w prawach ucznia na dwa tygodnie i o maturze mogłem pomarzyć. Musiałem powtórzyć ostatnią klasę. Wtedy też rozpocząłem pracę w Fabryce Samochodów Ciężarowych na stanowiskach pracownika fizycznego: tokarz, szlifierz, frezer, oczyszczasz odlewów. Po roku maturę zdałem bez problemu.

Nie myślał pan o kontynuowaniu nauki na studiach?

– Może i myślałem, ale nie chciałem pozostawać na utrzymaniu rodziców i kontynuowałem pracę w FSC, ale już jako tzw. pracownik umysłowy, starszy dyspozytor na tzw. „soferkowni”. Wtedy przydała mi się znajomość języka francuskiego. Tłumaczyłem wykaz części sprowadzanych z Francji. Po roku pracy dostałem powołanie do wojska do Szkoły Podoficerskiej w Ostródzie. Kształcono mnie na mechanika-kierowce czołgu. Miło wspominałem tę szkołę. Po dwóch tygodniach zorganizowano konkurs poświęcony Rewolucji Październikowej i dostałem 7 dni urlopu za jego wygranie. Brałem też udział w innych konkursach. Następnie zostałem przeniesiony do Elbląga do Jednostki Bojowej Pierwszego Warszawskiego Pułku Czołgów Średnich im. Bohaterów Westerplatte. Pozostałem tam do końca służby. Objęliśmy wiele poligonów podczas manewrów w ramach Układu Warszawskiego. Wojsko Polskie organizowało Ogólnowojskowy Konkurs Czytelniczy. Dwukrotnie doszedłem do ścisłego finału i oprócz dyplomów za udział dostawałem urlopy, których nabrałem mi się może z 12 miesięcy. Ale chyba tylko raz pojechałem do domu. Czasem przez miesiąc przygotowywałem się do konkursu korzystając z popularnych wtedy książeczek z serii „Tygrys” o tematyce wojskowej. Po zakończeniu służby wojskowej wróciłem do rodzinnego domu w Starachowicach, ale nie chciałem kontynuować pracy w FSC, bo uzyskałem kwalifikacje na sprzęt ciężki, dźwigi itp. Chcieli mnie zatrudnić w Miejskich Zakładach Komunalnych, ale przepisy były takie, że trzeba było wrócić do wcześniejszego zakładu na tym samym stanowisku. W czasie służby wojskowej mój dawny wydział zamieniono na Wydział Produkcji Części Drobnych, na którym pracowało około 2000 ludzi, w większości kobiet. Przypominało to trochę kołchoz. Przychodziłem rano do pracy i nie wiedziałem kiedy wyjdę. Przydziałem pracę i kontrolowałem. Po wielu staraniach zacząłem pracować jako konstruktor u głównego mechanika na Wydziale Konstrukcyjnym. Tam poznałem moją przyszłą żonę, która była zatrudniona w Dziale Finansowym. W 1971 roku wzięliśmy ślub, na świat przyszedł pierwszy

syn. Mieszkaliśmy kątem najpierw u teściów, a potem u moich rodziców. Pod koniec 1972 roku postanowiliśmy zmienić pracę, ponieważ FSC nie dawał szans na lepsze zarobki. Zacząłem razem z żoną chodzić na kurs przygotowawczy na studia. Złożyłem podanie na Wyższą Szkołę Inżynierską w Skarżysku-Kamiennej. Egzaminu wstępne zdałem w lipcu bez problemów. Jednocześnie coraz głośniej mówiono w mass mediach o budowie Huty Katowice i Fabryki Samochodów Małolitrażowych w Bielsku – Białej i Jelcza koło Wrocławia. Zacząłem się tym interesować i z kolegą objechaliśmy te zakłady. Wybór padł na Tychy.

Dlaczego Tychy?

– Tutaj zaproponowano mi najlepsze warunki finansowe, o których w Starachowicach mogłem tylko pomarzyć. Zamieszkałem na początku na kwaterze prywatnej najpierw na osiedlu A, a potem w Bieruniu. Starałem się o przeniesienie na Politechnikę Śląską, ale nie było to takie łatwe. Trzeba było dołączyć świadectwo maturalne, a dziekanat w Skarżysku-Kamiennej nie chciał mi go wydać. Mimo tego rozpocząłem studia na Wydziale Transportu Samochodowego i Komunikacji dla pracujących, które skończyłem po 5 latach. Po roku pracy w FSM dotarła do mnie żona z dzieckiem. Dostaliśmy mieszkanie zakładowe na osiedlu H, a potem przenieśliśmy się na N, gdzie na świat przyszedł drugi syn. Do 1976 roku pracowałem jako starszy konstruktor, a potem przenieśliśmy się do Działu Techniki i Sterowania Jakością jako specjalista kontroli jakości w skali całego zakładu. Pracowałem przy uruchamianiu Toru Prób Samochodów, na którym obecnie odbywają się rajdy samochodowe i wyścigi tyckiego Automobilklubu. Obsługiwałem te imprezy jako komisarz sportowy, czasami nawet sędziowałem, przede wszystkim Rajdy Wisły. W 1987 roku pojechałem na 6 miesięcy służbowo do Chin jako kierownik grupy serwisowej w Tangu koło Pekinu. Maluch 126p dobrze się wtedy sprzedawał w Państwie Środka. Przy okazji zwiedziłem dużą część tego kraju i poznałem bliżej życie jego mieszkańców. Mieśliśmy do dyspozycji „malucha” na numerach dyplomatycznych. W 1990 roku przeszedłem na rentę inwalidzką.

Ale to nie oznaczało, że pan zasiadł przed telewizorem z gazetą i kuflem piwa?

– Oczywiście, że nie. Będąc na rencie zacząłem prowadzić działalność uboczną. Założyłem firmę transportową, która wozila turystów przede wszystkim na Wschód: do sanatorium w Truskawcu, do Odessy, na Krym i na Kaukaz do Soczi. Były to wycieczki pociągiem, w organizacji których pomagała mi Raisa ze Lwowa. Potem założyłem firmę handlowo-usługową. Wybudowałem dwa lokale: jeden na osiedlu N i kawiarnię „Centurion” na Starych Tychach przy targowisku. Odbywały się tam dyskoteki. Były to bardzo modne lokale w tamtych czasach, które potem przejęli nowi użytkownicy. Obecnie działają tam fitness club i restauracja „Mikroklimat”. Na początku lat 90. ubiegłego wieku mój kolega z Fiata Wojciech Namysław zorganizował na ulicy Sublańskiej Dom Dobroci przy parafii Jana Chrzciciela. Pomagałem mu w przewożeniu darowanych mebli, sprowadzając żywność dla biednych dzieci i osób bezdomnych. Wziąłem grupę z Zakonu Franciszkanów Święckich na spotkania wspólnoty Eufrata do Niemiec, Francji i Holandii. Przybywali tam członkowie z całej Europy. Raz wiozłem grupę ludzi z Białorusi, dla których Europa była wielkim odkryciem.

I dalej jest pan bardzo aktywny mimo podeszłego wieku?

– Dużo podróżuję, interesuję się polityką, w czasie wolnym uprawiam ogród. Staram się rozbudować posesję na Starych Tychach, gdzie wynajmuję lokale mieszkaniowe. Od pół roku należę do Stowarzyszenia Osób z Dysfunkcją Ruchu. Spotykamy się co miesiąc, wymieniamy doświadczenia, aby pomóc tym, którzy są w potrzebie.

A co zdaniem pana jest w życiu najważniejsze, szczególnie w tych trudnych czasach wojny za naszą wschodnią granicą?

– Najważniejsze jest zdrowie i aktywność ruchowa. Trzeba cieszyć się każdym dniem, który los nam daje, być ciekawym świata, spotykać interesujących ludzi i pomagać oraz nie tracić nadziei. Po burzy zawsze jest słońce. Marek Aureliusz powiedział kiedyś: „Nie jest szczęśliwszy ten, który dużo ma, ale ten, który mało potrzebuje”.

ROZMAWIAŁA: DANUTA WENCEL

„Twoje Tychy”: – Sięgnijmy pamięcią do pana dzieciństwa. Było spokojne, czy burzliwe. Chętnie pan wraca do tamtych czasów?

Adam Moskalewicz: – Urodziłem się w 1947 roku w Starachowicach. Nie były to łatwe czasy. Ojciec Feliks, z zawodu kowal, pracował w Zakładach Zbrojeniowych w Starachowicach. Matka Janina była krawcową. Miałem dwie siostry i młodszego brata. Mieszkaliśmy w drewnianym domku z ogródkiem, którego pilnował pies. Hodowaliśmy króliki, które bardzo lubiłem. Ponieważ ojciec w czasie II wojny światowej służył w Batalionach Chłopskich, mianowano go po jej zakończeniu komendantem jednego z miast na Dolnym Śląsku. W 1949 roku poszedł do więzienia za odmowę wydania towarów UB z Wrocławia. Mama przeniosła się ze mną i dwiema siostrami do Ożarowa, gdzie zamieszkaliśmy u jej

rodziców – Heleny i Stanisława Michałowskich. Tam spędziłem moje dzieciństwo. Był to tzw. „pożydowski” w centrum miasteczka, przez które przebiegała jedna ulica. Gdy przez nią przejeżdżał samochód, to biegliśmy go oglądać, bo było to wielkie wydarzenie. Dziadkowie hodowali przy domu krowę i świnie, a za miastem mieli 1,5 hektara pola zwanego „wymysłówką”. Tam znajdował się stodoła i sad owocowy i pasła się krowa. Kąpieliśmy się w pobliskiej sadzawce i biegaliśmy do lasu na grzyby. Za zabawki służyło to, co się nawinęło pod rękę. Najważniejszy był szczyrotyk, którym strugało się kije. W Ożarowie była tzw. „boźnica” bez dachu, pozostałość po synagodze. Tam najczęściej bawiliśmy się, dopóki nie zamieniono jej na kino. Do przedszkola też chodziłem. Pozostały mi zdjęcia jak występowałem w stroju krakowskim. Dzieciństwo nie było spokojne, raczej dziwne...

CZYTELNICY PISZĄ

„BIAŁYCH
KOSZUL
NIE BYŁO”

W nawiązaniu do felietonu z ostatniego numeru „Twoich Tychów” chciałem dopowiedzieć, że teren Ośrodka Wypoczynkowego w Paprocanach został bodaj po raz pierwszy w swojej historii wykorzystany do oczywistych celów politycznych. Nawet w słusznie minionych czasach tzw. komuny, gdy organizowano tam imprezy 1 maja czy 22 lipca, to jedynymi akcentami ideologicznymi były biało-czerwone flagi przy bramie Ośrodka. Wewnątrz była tylko rozrywka, zabawa, rekreacja, koncerty, potańcówki – bez polityków wygłaszających propagandowe oracje. Pochody, manifestacje, mowy i odznaczenia odbywały się w innych miejscach; na teren OW w Paprocanach polityka nie miała wstępu, bo (jak

sama nazwa wskazuje) to miejsce ma służyć odpoczynkowi, także od polityki...

CZYTELNIK Z TYCHÓW ●
(nazwisko znane redakcji)

MAM
ROZWIĄZANIE
PROBLEMU
SINIC!

Zamieszkuje w jednym z najpiękniejszych polskich miast jakim są Tychy. Tak jak inne miasta, Tychy też borykają się ze swoimi kłopotami i problemami. W mojej ocenie duża ich część wynika z bierności, a być może dyletanctwa osób odpowiedzialnych za ich rozwiązywanie. W dobie „wyhodowania” w skali makro znacznej części młodego pokolenia nastawionego na konsumpcyjny styl życia i osiąganie dużych zy-

sków najmniejszym kosztem, gdy młodzi ludzie utożsamiają się z byciem bardziej Europejczykami niż Polakami, to ta nieliczna starsza część społeczeństwa stawia pytanie wzięte z powieści H. Sienkiewicza: „Quo vadis domine”.

Zamykając ten wstęp gorzką refleksją, przechodzę do sedna sprawy.

Chlubą naszego pięknego miasta jest Jezioro Paprocańskie o powierzchni ok. 132 ha i długości ok. 2 km. Od lat ten atrakcyjny akwen w okresie letnim zmagają się z sinicami i produkowanymi przez nie toksynami, które są zmorą mieszkańców i przyjezdźnych, a w szczególności dzieci. Również od kilku lat wydawane są milionowe kwoty, a dosadniej mówiąc „są topione” w podejmowanych różnorodnych, jak dotychczas bezskutecznych, działaniach, mających na celu zwalczenie tego zjawiska. Zarówno zastosowane metody chemiczne jak i inne choćby natlenianie, a także zatrudnienie do celu „pseudofachowych” firm nie dały oczeki-

wanego rezultatu w walce z tym problemem. Bo przecież finalne postawienie tabliczek z napisem „Zakaz kąpiele” niczego nie załatwia, a wręcz świadczy o bezradności, a dosadniej mówiąc nieudolności osób zajmujących się tym tematem. Stąd zjawisko sinic w jeziorze w okresie letnim wraca co roku na wokandę miasta jako sprawa nadal nie załatwiona.

Ten właśnie temat i informacja, że Miasto ma przeznaczyć kolejne dziesiątki milionów na walkę z sinicą w Jeziorze Paprocańskim był inspiracją do napisania tego listu.

Ja, skromny mieszkaniec naszego miasta, nie będąc żadnym specjalistą w tej dziedzinie, ale na podstawie obserwacji natury i tzw. zdroworozsądkowego myślenia sugeruję możliwość prostego rozwiązania przedmiotowego problemu. Wiadomym jest, że sinice atakują przede wszystkim akweny wodne bezprzepływowe – te, w których woda praktycznie stoi. Stąd też jawi się prosty wniosek, aby spowodować przepływ

wody przez Jezioro Paprocańskie. Jak tego dokonać? – przecież obok jeziora płynie czysta rzeka Gostynka (przypomnę, że Jezioro Paprocańskie powstało w końcu XVIII wieku jako sztuczna zapora właśnie na rzece Gostynce dla potrzeb Huty Paprockiej).

W górnym jej biegu należałoby zrobić niewielki przekop łączący rzeczkę z jeziorem. Budując dwie tamy, jedną na Gostynce a drugą na przekopie, można regulować przepływ wody – wiosną i latem przez jezioro, a jesienią swoim korytem. Według moich, co prawda amatorskich obliczeń, wykonanych na podstawie obserwacji nurtu wody w Gostynce, w razie konieczności przez jezioro mogłoby przepłynąć ponad 80.000 m sześć. wody na dobę. Łatwo można obliczyć w ciągu ilu dni nastąpiłaby wymiana wody w jeziorze, co zapewne rozwiązywałoby problem powstawania sinic, a przynajmniej by go zmarginalizowało.

Pisząc o tym nie bazuję na obowiązujących w tym zakresie normach i przepisach, ale opieram się

na zdroworozsądkowym myśleniu, obserwacji natury i rozumieniu podstawowych praw fizyki.

List ten kieruję do regionalnej prasy i innych środków masowego przekazu. Chcę nagłośnić ten temat i doprowadzić wreszcie do jego pomyślnego zakończenia, ku zadowoleniu mieszkańców naszego pięknego miasta i osób korzystających z Jeziora Paprocańskiego, nie mówiąc o oszczędzeniu przez miasto kolejnych nakładów finansowych.

Z poważaniem i nadzieją na zastosowanie mojego pomysłu.

SYLWESTER ●
(dane autora znane redakcji)

OD REDAKCJI:

Drogi panie Sylwestrze, dziękujemy za pański list, ale wydaje nam się, że gdyby zaproponowane przez Pana rozwiązanie – zresztą o podobnych mówi się od wielu już lat – były takie proste do zrealizowania, to pewnie dawno byłoby po kłopotcie. Temat jest jednak ważny i niebawem do niego na naszych łamach wrócimy.

TYSKA PĘTLA ROWEROWA
W CZTERECH ODSŁONACH (4)

REGIONALNA ODZNAKA KRAJOZNAWCZA PTTK – OD OW PAPROCANY NA METĘ TRASY.

POWOLI DOJEŻDZAMY DO METY TYSKIEJ PĘTLI ROWEROWEJ – REGIONALNEJ ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ PTTK, OPRACOWANEJ PRZEZ KLUB TURYSTYKI KOLARSKIEJ GRONIE. DO ZAKOŃCZENIA POZOSTAŁ OSTATNI ODCINEK TRASY, NA KTÓRY WYRUSZAMY Z OW PAPROCANY.

Wyjeżdżając z ośrodka mijamy hotel Piramida oddany w 2004 r., który stał się jedną z ikon Tychów. Proporcje budynku zgod-

ne są z proporcjami egipskiej piramidy Cheopsa (w skali 1:5). Jadąc ul. Sikorskiego skręcamy w ul. Paprocańską. Na fasadzie

budynku przedszkola znajduje się tablica upamiętniająca wybuch I Powstania Śląskiego (obowiązkowe zdjęcie – punkt nr 13).

Jedziemy dalej ul. Paprocańską, przecinamy al. Piłsudskiego i dalej ul. Paprocańską dojeżdżamy do klasztoru i kościoła pw. św. Franciszka z Asyżu i św. Klary, nazywanego Małym Asyżem. Wznoszony on jest na planie krzyża franciszkańskiego, według projektu Stanisława Niemczyka. Budowę kościoła wraz z klasztorem rozpoczęto 4 maja 2000 r. i nadal trwa, pod nadzorem o. Wawrzyńca Jaworskiego.

Spod świątyni kierujemy się na północ i ul. Wyszyńskiego przyjeżdżamy na parking przy Stadionie Zimowym (obowiązkowe zdjęcie – punkt nr 14), gdzie mecze rozgrywa drużyna hokejowa GKS Tychy. Budowany był w latach 1977–1978, według projektu architekta Marka Dziekońskiego. W latach 2007–2008 przeszedł gruntowny remont – odświeżono betonowe pylony, kontrastujące z nimi dotychczas przeszklone zamieniono na ścianki osłonowe.

Z ul. Wyszyńskiego skręcamy w ul. Dąbrowskiego i dojeżdżamy do ul. Darwina. Po skręceniu w prawo dojeżdżamy do Pomnika Wejchertów (obowiązkowe zdjęcie – punkt nr 15). Rzeźba plenerowa przedstawia Hannę Adamczewską-Wejchert i Kazimierza Wejcherta – generalnych projektantów miasta. Rzeźba stanęła w miejscu nieprzypadkowym. W koncepcjach urbanistycznych Wejchertów obszar ten stanowił część głównej osi zielonej, przecinającej miasto z północy na południe. Pomnik odsłonięto w 2013 r., jego twórcą jest Tomasz Wenklar.

Pamiątkową odznakę otrzymają wszyscy, którzy pokonają całą trasę.

Ulicą Darwina dojeżdżamy do al. Niepodległości, gdzie przy okazji można obejrzeć Pomnik Ryszarda Riedla. To kolejna rzeźba plenerowa autorstwa Tomasza Wenklara. Artysta przedstawił Ryszarda Riedla – lidera zespołu Dżem – w jego ulubionych butach kowbojskich, dżinsach i kapeluszu z szerokim rondem. Pomnik umieszczono w pobliżu przystanku, skąd bluesman często odjeżdżał w kierunku Katowic. Rzeźbę odsłonięto w grudniu 2011 r.

Tyską Pętlę Rowerową kończymy na al. Niepodległości przy napisie „TYCHY” (obowiązkowe zdjęcie – punkt nr 16) i w ten sposób pokonaliśmy 27 km. Trasa jest łatwa, dlatego działacze KTK

Gronie zachęcają do poznawania Tychów całymi rodzinami.

Przypomnijmy, iż na stronie KTK Gronie znajduje się aplikacja do zainstalowania w telefonie komórkowym, umożliwiająca odczytywanie plików o rozszerzeniu GPX oraz opisu trasy w formacie pdf. Aby uzyskać odznakę trzeba wybrać z 38 ważnych miejsc szesnastcie i obecność przy każdym z nich udokumentować zdjęciem osoby ubiegającej się o certyfikat na tle wyznaczonych obiektów i przesłać je na adres: gronie.tychy@wp.pl z zaznaczeniem w temacie maila: „TPR – Nazwisko i Imię rowerzysty”.

Każda osoba, która zaliczy trasę, otrzyma imienny certyfikat. Odznaka Tyska Pętla Rowerowa

z pewnością będzie świetną pamiątką z wakacji i być może początkiem kolekcji odznak. Wielu tyskich rowerzystów takie odznaki już kolekcjonuje, np. Kolarską Odznakę Turystyczną PTTK, którą można zdobywać bez ograniczeń wiekowych. Punkty do jej zdobycia zalicza się odbywając wycieczki rowerowe, uczestnicząc w imprezach kolarskich, zwiedzając zaletki i parki narodowe. W ubiegłym roku dużą złotą odznakę KOT zdobyło dwoje mieszkańców Tychów, Odznakę Szlakami Zamków w Polsce (srebrną) – także dwoje, trzech kolarzy ukończyło Mały Rajd Kolarski Dookoła Polski, a troje zdobyło Ogólnopolską odznakę kolarską PTTK Wiślana Trasa Rowerowa. **LS** ●

Franciszkański klasztor w budowie jest jednym z ostatnich „obowiązkowych” obiektów na trasie Tyskiej Pętli Rowerowej.

ZAREKLAMUJ SIĘ!

ZAPRASZAMY: DOROTA PAJOR – email: d.pajor@twojetychy.pl, tel. 601 624 255 • EWA KUNC – email: e.kunc@twojetychy.pl, tel. 605 874 605

AUTO:

CITY TAXI TYCHY

1919-7

32 227 60 60

502 45 60 60

SZYBKO I NIEZAWODNIE

USŁUGI:

Elektryk. Tel. 504 877 825
Naprawa telewizorów Tychy 603 585 329

Meble na wymiar, przeróbki, pomiar GRATIS tel. 691 577 335

Sprzątanie piwnic, ogródków, domów tel. 691 577 335

ABC - ŁAZIENEK. KAFELKOWANIE. INSTALACJE WOD.- KAN. ROBOTY MURARSKO-TYNKARSKIE. TRANSPORT. Firma Tumas - 509 980 534 Najlepsze wykonanie!

GAZOWNIK
tel. 603 183 914

HYDRAULIK
tel. 603 183 914

FINANSE:

SZYBKA POŻYCZKA Z KOMORNIKIEM 32-260-00-33, 516-516-611, Pośrednik CDF S.C. firmy MATPOL FINANSE Sp. z o.o

Dotacje unijne 575 926 921

NIERUCHOMOŚCI:

SPRZEDAM

Sprzedam/zamienię dom w Bojszowach, kolektory, fotowoltaikę, bardzo dobry punkt. Tel. 792 889 415.

WYNAJMĘ

WYNAJEM BIURA NA GODZINY

JUŻ OD 15 zł netto/godzina
tel. 32 219 08 52

LOKALIZACJA BIUR TYCHY:
al. Piłsudskiego 12
al. Niepodległości 32

BIURA NIERUCHOMOŚCI

TYCHY HIEROWSKIEGO

99 m², 3 POKOJE
Z GARAZEM I OGRÓDKIEM

Aston +48 731 713 070

GOTOWE DO ZAKUPU STAN DEWELOPERSKI PLUS

www.aston.com.pl

Zastanawiasz się czy to dobry moment na sprzedaż nieruchomości? Potrzebujesz niezobowiązującej porady? Masz do sprzedania mieszkanie, dom, działkę lub lokal do wynajęcia? Zadzwoń: +48 731 713 100

Dla poważnego i gotówkowego klienta poszukujemy działek w Tychach pod zabudowę wielorodzinną, szeregową lub bliźniaczą (wielkość nie gra roli) 519-595-674 www.ASTON.com.pl

Nowo budowane osiedle „Stary Browar” w Sosnowcu Zagórze. Mieszkania od 32 m² do 93 m², cena od 6.800 zł/m², nie płacisz 2% PCC, 0% prowizji. Zapraszamy do biura sprzedaży 519-595-674 www.ASTON.com.pl

Nowa inwestycja deweloperska w Tychach – domy w centrum, ul. Hierowskiego. Zapraszamy do biura sprzedaży. Nie płacisz 2% PCC, 731 713 070 www.ASTON.com.pl

Tychy, Cztery Pory Roku, na sprzedaż piękne mieszkanie do wejścia 92,3 m², 2 piętro, jest balkon i winda, cena 795.000 zł, 731 713 110 www.ASTON.com.pl

Tychy os. B, na sprzedaż 3 pokoje + salon z kuchnią, 70 m², 2 piętro z windą, balkon, do odświeżenia, cena 420.000 zł, tel. 731 713 110 www.ASTON.com.pl

Tychy os. C, 1 pokój, 34m² 2 piętro w niskiej zabudowie, balkon, po kompleksowym remoncie, do wprowadzenia, cena 260.000 zł, 731 713 100 www.ASTON.com.pl

Tychy, mieszkanie 2 pokojowe na sprzedaż, ul. Elfów, 50 m², mieszkanie do częściowego remontu, 265.000 zł, 731 713 100 www.ASTON.com.pl

Piasek, ul. Katowicka, dom wolnostojący z pełnym wyposażeniem i umeblowaniem, pow. 200 m², działka 1029 m², możliwa zamiana na mieszkanie 3 pokojowe w Tychach, cena 899 000 zł 728 713 110 www.ASTON.com.pl

Tychy Czułów ul. Piaskowa działka 944 m², rewelacyjna lokalizacja przy lesie, wjazd od północy, kanalizacja przy działce woda i gaz w pobliżu, cena 369 000 zł 728-713-101 www.ASTON.com.pl

Wisła Wielka k. Pszczyny, ul. Cieszyńska, działka 1319 m², piękny widok na jezioro i góry. cena 169 000 zł, 731-713-110 www.ASTON.com.pl

Tychy, Mąkolowice ul. Kolibrów działka 797 m², działka nie jest budowlana – teren zielony, blisko lasu, cena 49 000 zł 728-713-101 www.ASTON.com.pl

Tychy, Mikołowska/Studzienne, działka dla inwestora o pow. 2099 m², brak MPZP, cena 699 000 zł brutto (z 23% VAT) 519-595-674 www.ASTON.com.pl

Tychy, Mąkolowice, do sprzedaży piękna działka o pow. 890 m², wszystkie media przy działce, cena 534 000 zł 519-595-674 www.ASTON.com.pl

Dom w cenie mieszkania, Goczałkowice Zdrój ul. PCK „Osiedle Nad Stawem”, bliźniaki o pow. 79 m² na działkach 190 m², gotowe do zakupu, stan deweloperski, klimatyzacja i rekuperacja w cenie, cena 499 000 zł tel. 728-713-101 www.ASTON.com.pl

autoreklama

• ekologiczna żywność
• hala mięsna
• świeże warzywa i owoce
• piekarnie i cukiernie
• obuwie
• odzież damska
• odzież męska
• zabawki
• szewc
• krawiectwo
• zegarmistrz
• optyk
• prasa
• siłownia
• sklep społeczny
• i wiele innych!

SETKI SKLEPÓW W JEDNYM MIEJSCU!

THT
TYSKIE HALE TARGOWE
Tychy
al. Piłsudskiego 8
OD PONIEDZIAŁKU DO SOBOTY

WOLNE MIEJSCA HANDLOWE

Targowisko Miejskie na Starych Tychach
al. Bielska przy Browarze Tyskim
w każdą środę i sobotę od 6.00 do 14.00

• Duży parking
• Dogodna lokalizacja

ZAPRASZAMY
tel.: 722 009 030

TARGOWISKO MIEJSKIE
Na Starych Tychach

SRÓDMIEŚCIE NIERUCHOMOŚCI

ZAMÓW REKLAMĘ W TWOJETYCHY

Dział reklamy:
Ewa Kunc
e.kunc@twojetychy.pl
605 874 605
Dorota Pajor
d.pajor@twojetychy.pl
601 624 255
Tychy, al. Piłsudskiego 12

Nasz tygodnik przeczytasz także w wersji elektronicznej

na **facebook/tychypł**

oraz

tychy.pl

ZNAJDZIECIE NAS W NASTĘPUJĄCYCH MIEJSCACH:

- Budynek spółki Śródmieście, al. Piłsudskiego 12
- Mediateka, al. Marszałka Piłsudskiego 16
- Urząd Miasta Tychy, al. Niepodległości 49
- Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych, ul. Filaretów 31
- Szpital Wojewódzki, ul. Edukacji 102
- Szpital Miejski, ul. Cicha 27
- Wodny Park Tychy
- Centrum Integracji Społecznej, ul. Edukacji 11
- TSM OSKARD, ul. Dąbrowskiego 39
- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tychach, ul. Ciasna 3
- Wojskowa Komenda Uzupełnień, ul. Cyganerii 51
- Tyskie Hale Targowe
- Targowisko Miejskie
- Dom towarowy Baron, al. Jana Pawła II 10
- Tyski TBS, ul. Budowlanych 59 (Wydział Komunikacji UM Tychy oraz Powiatowy Urząd Pracy)
- Teatr Mały, ul. kard. Hłonda 1
- Muzeum Miejskie, pl. Wolności 1
- Biblioteka Filia nr 3, ul. Batorego 9
- WBU Balbina, ul. Barona 30
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., ul. Kubicy 6
- BEST Centrum Języków Obcych, ul. Kopernika 1b
- Apteka „Bliisko Ciebie”, ul. Borowa 134
- Dworzec PKP
- Śląska Giełda Kwiatowa, ul. Sadowa 3
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, ul. Sadowa 4
- Elektrociepłownia Tychy, ul. Przemysłowa 47
- Master – Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11
- Podstrefa Tyska KSSE, ul. Fabryczna 2
- Centrum Handlowe Gemini Park, ul. Towarowa 2C
- Tech Car, al. Piłsudskiego 23
- Bar Paprociański, al. Niepodległości 33
- Tyski TBS, ul. Grota Roweckiego 42 i 44
- Komenda Miejska Policji, al. Bielska 46
- Pasaż Kultury Andromeda, ul. Baczyńskiego 2
- Miejskie Centrum Kultury, ul. Bohaterów Warszawy 26
- Miejskie Centrum Kultury Urbanowice ul. Przejazdowa 8
- CM Hipokrates, ul. gen. de Gaulle'a 49
- Hotel Tychy, al. Jana Pawła II 10
- PKM, ul. Towarowa 1
- „Atrium”, Rynek 2
- Zbigniew Kierat Salon Skody Auto Centrum Tychy, ul. Begonii 12
- SM „Stella”, ul. Hierowskiego 29
- Centrum Medyczne Paprocany, ul. Sikorskiego 101
- TSM „Zuzanna”, ul. Zgrzebnika 35
- Sklep mięsny, Czułów, skrzyżowanie ul. Narcyzów, Piaskowa
- Tech Car, Czułów ul. Katowicka 47
- Sklep spożywczy, Urbanowice, ul. Urbanowicka 33
- Sklep spożywczy, Jarosowice ul. Miodowa
- Piekarnia, Wygorzele, ul. Długa 77
- Piekarnia Jedność, ul. Główna 29
- Ab-Projekt Tychy, ul. Fabryczna 43
- Sklep rybny, ul. Mikołowska
- Sklep Groszek ul. Wspólna 63
- Sklep Lewiatan ul. Wyszyńskiego
- Apteka Centrum al. Niepodległości 43
- Hotel Arena
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Opieki „Serio”, ul. Hierowskiego 12
- Kwiaciarnia, ul. Wejchertów 8
- Biblioteka, filia nr 1, pl. Św. Anny
- Sklep Leclerc, ul. Budowlanych 75
- Zespół Szkół, ul. Wejchertów 20
- Sklep Euro Gielmice, ul. Gielmicka
- Kiosk ul. Dębowa 14
- Sklep Euro ul. Mikołowska 141

Następny numer TT ukaże się jak zwykle we **WTOREK**

ABRAHAM OGRODNIKA (3)

KLUB Z CIELMIC ŚWIĘTUJE JUBILEUSZ 50-LECIA DZIAŁALNOŚCI

W 2000 R. DRUŻYNA Z CIELMIC AWANSOWAŁA DO LIGI OKRĘGOWEJ I W SEZONIE 2000/2001 GRAŁA NA TYM SAMYM POZIOMIE LIGOWYM CO... GKS TYCHY.

Początki działalności „nowego” Ogrodnika były skromne. Jak pisaliśmy w poprzednim odcinku, Henryk Golda, były piłkarz Górnik Piotrowice i Rozwoju, wziął na siebie trud organizacji klubu sportowego. Zaczął od podstaw – od młodych piłkarzy, którzy wystąpili w turnieju dzikich drużyn.

CZTERY DRUŻYNY

Z zapisków H. Goldy wynika, że w 1976 roku, a więc trzy lata po założeniu klubu, w Ogrodniku istniały już cztery drużyny piłkarskie: trampkarzy, juniorów do przedmeczów, juniorów występujących w Śląskiej Lidze Juniorów oraz seniorów.

AWANSE I SPADKI

„Jesienią 1979 roku po raz pierwszy awansowaliśmy do A klasy, w której występowaliśmy przez 20 lat” – pisał w swoich wspomnieniach H. Golda. – „Trenerem w tym czasie był pan Latusek. W A-klasie graliśmy do 2000 r. Następnie awansowaliśmy do ligi okręgowej, gdzie utrzymaliśmy się do 2010 roku (...) Z naszego klubu kilku zawodników, jak Remigiusz Golda, Grzegorz Fołtyn, Krzysztof Śmiłowski, Marek Kocurek pomyślnie przeszli selekcję do Gwarka Zabrze, a mój syn Remigiusz trafił potem do Gór-

nika Zabrze. Przez te wszystkie lata aż do roku 2016 szkoliłem trampkarzy, juniorów, seniorów, zajmowałem się sprawami klubu, załatwiałem sprzęt sportowy, jeździłem z chłopcami na obozy, byłem sponsorem Ogrodnika.

Młodzi piłkarze cielmickiego klubu mieli powody do satysfakcji. W sezonie 1988/89 trampkarze zdobyli mistrzostwo Podokręgu Tychy, pokonując po rzutach karnych GKS Krupiński i Górnik Brzeszcze. Była to niecodzienna, jedyna w historii Podokręgu sytuacja, gdy w turnieju finałowym wszystkie zawody zakończyły się wynikiem 1:1. Drużyna Ogrodnika grała wówczas w składzie: Wojciech Pustelnik, Mariusz Śmigiel, Krzysztof Śmiłowski, Paweł Gondzik, Piotr Truty, Wojciech Krzywoń, Jacek Cichoszewski, Jacek Palla, Andrzej Pilorz, Tomasz Adaško, Artur Kołodziejewski, Piotr Fołtyn i Krystian Chłodzicki. Na podobny sukces juniorów trzeba było czekać aż do sezonu 2010/11, kiedy to drużyna Grzegorza Chrzęścika wywalczyła tytuł Mistrza Juniorów Podokręgu Tychy.

WE WSPOMNIENIACH

A oto jak ojca wspomina Remigiusz Golda: – Tata był duszą towarzystwa na wszelkich spotkaniach czy imprezach. Był obdarzony isticie operowym głosem. Jego arie na rodzinnych uroczystościach są nadal wspomniane. Potrafił przekonywać ludzi do swoich pomysłów. Lubił się udzielać... Jak mu coś wpadło do głowy – tak jak z tym klubem – że czegoś w tych Cielmic-

Cielmicki piłkarze z trenerem Stanisławem Koisem (z lewej) i prezesem, założycielem klubu Henrykiem Goldą (z prawej).

cach brakuje, zaczynał działać. I wszystko opisał w zeszytach-pamiętnikach. Nawet proboszcz na pogrzebie mówił, że ojca wszędzie było pełno. Jeśli trzeba było coś załatwić: podwieźć, przywieźć, pomóc w czymś, coś dostarczyć, czy zorganizować, to on już tam był.

STANISŁAW KOIS

Można powiedzieć, że Ogrodnik miał szczęście do ofiarnych działaczy i trenerów, którzy za cel postawili sobie wypromowanie klubu, zbudowanie wokół niego zaplecza młodych ludzi i po-

zyskania kibiców. Po Henryku Goldzie człowiekiem, który w historii Ogrodnika grał pierwszoplanową rolę był Stanisław Kois. Funkcję prezesa pełnił w latach 1987–2006. Był także trenerem, za czasów którego Ogrodnik święcił największe sukcesy. Można powiedzieć, że żył dla dwóch pasji – piłki nożnej i gołębi (Stanisław Kois był również prezesem GKS Tychy. To właśnie za jego kadencji Mariusz Czerkawski trafił do Szwecji). W 2000 r. prowadzony przez niego zespół awansował do ligi okręgowej (w 2001 r. Ogrodnik

grał na tym samym poziomie ligowym co GKS Tychy.), a w 2004 roku dotarł do półfinału Pucharu ŚZPN.

NA WSCHÓD OD BESKIDZKIEJ

Po awansie do ligi okręgowej jeden z dziennikarzy zapytał Stanisława Koisa: – Sztandarową organizacją sportową w mieście jest GKS Tychy. Nie ma pan kompleksu tego klubu?

– Dlaczego miałbym mieć? Granicę strefy wpływów wyznacza ulica Beskidzka. W Cielmicach też dorasta sportowo uzdolniona młodzież i to właśnie my dbamy o przyszłość tych ludzi. Chcemy wyrwać ich z szarej rzeczywistości. Szczególnie po awansie do ligi okręgowej mamy poparcie dla naszych działań ze strony tamtejszej społeczności, z proboszczem włącznie. Prowadzimy grupę naborową, szkolimy młodzież, mamy drużynę rezerwową, no i seniorów. Uważam, że na warunki, jakimi dysponujemy, to dużo. Nie jest naszym celem zdobycie mistrzostwa Polski, jesteśmy klubem amatorskim i mamy zajmować się krzewieniem i popularyzacją sportu. Uważam, że wywiążemy się z tego właściwie. Nasz klub widziałbym w roli tego zaplecza dla GKS. Moim zdaniem jest to możliwe, choćby z tego powodu, że współpraca między naszymi klubami układa się wzorowo – odpowiadał prezes.

Stanisław Kois zginął w katastrofie hali targowej w Katowicach w 2006 roku...

OD OKRĘGÓWKI DO KLASY A

Nowy wiek Ogrodnik zaczął zatem od ligi okręgowej, w której występował do sezonu 2010/2011. Potem nastąpiła prawdziwa huśtawka – raz w klasie A, raz w okręgówce. W minionej dekadzie tylko przez jeden sezon Cielmice grały w klasie A (2016/2017), pozostałe – w lidze okręgowej, aż do 2022, kiedy nastąpił spadek. Bliscy awansu cielmiczanie byli w poprzednim sezonie, kiedy to zagrani w barażach o okręgówkę, ale tym razem się nie udało.

NOWE POKOLENIE

Od kilku lat klubem kieruje kolejne pokolenie działaczy Ogrodnika, w tym Remigiusz Golda:

– Zaczęliśmy działać młodym zarządkiem. Prezes jest ten sam – Antoni Sęczek, ale ze względu na zdrowie nie może się tak aktywnie udzielać, jak robił to do niedawna. Seniorzy wprowadzili zaliczyli spadek do A-klasy, a w zakończonym sezonie nie udało się drużynie awansować, ale wszystko idzie w dobrym kierunku, przybywa drużyn młodzieżowych, mamy już ponad 100 najmłodszych piłkarzy. Mam nadzieję, że już wkrótce zostanie oddany do użytku tak bardzo wszystkim potrzebny nowy budynek klubowy.

LESZEK SOBIERAJ

Kadra Ogrodnika w sezonie 2022/2023. Drużyna była o krok od awansu do ligi okręgowej.

Drużyny niższych szczebli wracają na ligowe boiska.

ODRA WODZISŁAW NA DRODZE REZERW

Niespełna miesiąc po rozpoczęciu nowego sezonu na szczeblu centralnym rozgrywki kampanii 2023/24 rozpoczną w najbliższy weekend piłkarze niższych lig. Mają one w większości już za sobą mecze I rundy Pucharu Polski.

Najwyżej z tyskich drużyn notowane są rezerwy GKS Tychy, które występują w IV lidze. Podopieczni trenera Jarosława Zadyłaka w pierwszej kolejce nowego sezonu zagrają u siebie z Odrą

Wodzisław, a mecz zaplanowano na niedzielę, 13 sierpnia o godz. 11. Drugi zespół GKS ma już za sobą inauguracyjną rundę Pucharu Polski na szczeblu Podokręgu Tychy, w której na wyjeździe wysoko pokonał LKS Gardawice 5:0 (3:0). Dwa gole zdobył w Orzeszu Dzięgielewski, a pozostałe stały się udziałem Żelazowskiego, Zarębskiego i Plocha.

W najbliższy weekend startuje też liga okręgowa, w której

mamy dwóch przedstawicieli. Zarówno JUWe Jarosław, jak OKS Zet Tychy rozpoczną sezon ligowy na wyjazdach. Zetka zagra w sobotę o godz. 11 na boisku Drzewiarza Jasienica, zaś JUWe zmierzy się na boisku rywalu z LKS Bestwina tego samego dnia o godz. 16.

W meczu o Puchar Polski grała w miniony weekend tylko Zetka, która pokonała na własnym obiekcie MKS Łęczyny 5:3. Ze-

spół JUWe miał grać w Orzeszu z B-klasowymi Niepokornymi, ale z powodu warunków atmosferycznych spotkanie przełożono na 8 sierpnia.

W klasie A beniaminek z Czulowa zainauguruje sezon w sobotę, 12.08 o godz. 17 meczem z Gardawicami i spróbuje poprawić sobie nastrojów po niedzielnej pucharowej klęsce 4:9 z rezerwami Goczałkowic. U siebie rozpocznie rozgrywki także Siódemka Tychy, któ-

ra w najbliższą niedzielę o godz. 18 czeka potyczka z Unią Bieruń. Mecz ten będzie debiutem nowego trenera Siódemki, Łukasza Kopczyka. Z kolei świętujący 50-lecie Ogrodnik Cielmice o pierwsze punkty postara się w sobotę o godz. 17 na boisku w Studzienicach.

Od tyskich derbów rozpocznie się rywalizacja w klasie B. Mecz JUWe II – Siódemka II odbędzie się w niedzielę, 13 sierpnia o godz. 15. **WW**

Łukasz Kopczyk będzie w tym sezonie trenerem Siódemki Tychy.

